

KÄRKÖLÄ

KÄRKÖLÄN KUNTA
KOTOUTUMISOHJELMA

Kärkölen kunta
Virkatie 1
16600 Järvelä

044 770 2200

kirjaamo@karkola.fi

www.karkola.fi

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Kotoutumishjelman rakenne ja sisältö	2
a) Maahanmuuttajien taustatiedot ja tarpeiden kartoitus	2
b) Kotoutumispolut ja -palvelut.....	2
c) Monialainen yhteistyö	3
3. Kotoutumista tukevat toimenpiteet.....	4
a) Koulutus ja kieliopinnot.....	5
b) Työllistymisen tukeminen	5
c) Kulttuurinen orientaatio ja osallisuus.....	6
d) Ohjaus ja neuvonta.....	6
4. Seuranta ja arviointi	6
5. Tiedottaminen ja viestintä.....	7
6. Resurssit ja rahoitus	7

1. Johdanto

Kärkölen kotoutumisohjelman tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista ja osallisuutta yhteiskunnassa. Ohjelma on laadittu työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) kotoutumisen tarkistuslistan pohjalta, joka määrittelee perusvaatimukset ja suositukset tehokkaalle kotoutumisohjelmalle.

[Kotoutumisohjelma](#) on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumisohjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumisohjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumisohjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Kotoutumisohjelma on luonteeltaan muuttuva, sillä ohjelmaa uudistetaan sitä mukaa kun toimintaa kehitetään tai muutetaan.

2. Kotoutumisohjelman rakenne ja sisältö

a) Maahanmuuttajien taustatiedot ja tarpeiden kartoitus

Kärkölässä asuu lokakuun lopussa 2024 yhteensä 160 ulkomaan kansalaista 18 eri maasta. Suurimmat maahanmuuttajaryhmät ovat virolaiset, venäläiset ja ukrainalaiset. Virosta ja Venäjältä Kärkölään muuttaneista suurin osa on asunut Kärkölässä jo 1980 – 1990 -lukujen taitteesta lähtien. Heistä suurin osa on työelämässä.

Ukrainan kansalaisia on tullut Kärkölään vuodesta 2022 lähtien heidän paetessaan sotaa kotimaassaan. Syksyllä 2024 ukrainalaisia on kunnassa noin neljäkymmentä henkilöä. Suurin osa Kärkölässä asuvista aikuisista ukrainalaisista on työelämässä. Työtä vailla olevat aikuiset ukrainalaiset ovat työvoimaviranomaisen asiakkuudessa.

Muista maista, mm. Thaimaasta, Vietnamista, Turkista, Puolasta ja Saksasta Kärkölään muuttaneita on muutamia henkilöitä lähtömaata kohden.

Maahanmuuttajien koulutustaso on vaihteleva, perustason ammattihenkilön koulutuksesta akateemiseen loppututkintoon. Monet korkeakoulun käyneet maahanmuuttajat eivät vielä ole saaneet koulutustaan vastaavaa työtä Suomessa, vaan he työskentelevät suorittavan tason tehtävissä.

b) Kotoutumispolut ja -palvelut

Kärkölässä maahanmuuttajien palveluita koordinoidaan elinvoiman palvelualueella, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden yksikössä. Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista on saatavilla perustason ohjausta ja neuvontaa. Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut sijaitsevat osoitteessa Opintie 2, 16600 Järvelä. Kunta tekee osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnit sekä kotoutumissuunnitelmat niille kotoutujille, jotka eivät ole työvoimaviranomaisen asiakkuudessa. Samoin kunnassa tehdään tarvittaessa näiden asiakirjojen monialaiset versiot.

Kärkölen kunta järjestää kielikoulutusta kotoutuja-asiakkaille kilpailuttamalla eri koulutusorganisaatioita (ryhmät) tai yksittäisinä ostoina yksittäisille henkilöille koulutusorganisaatioilta. Kielikoulutusta tuottavat mm. Lahden kansanopisto (suomen kieli ja kulttuuri) ja Koulutuskeskus Salpaus (suomen kielen ja kulttuurin perusopinnot). Lisäksi koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa voidaan järjestää tarvittaessa räätälöityä kielikoulutusta.

Kärkölä kuuluu Päijät-Hämeen työllisyysalueeseen. Työllisyysalue tuottaa maahanmuuttajille työvoimaviranomaiset palvelut. Näihin kuuluvat kotoutujan osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnit, kotoutumissuunnitelmat, tarvittaessa kotoutumiskoulutus ja/tai yhteiskuntaorientaatiokoulutus. Työvoimaviranomainen jalkautuu kuntaan eli palveluita on saatavilla ajanvarauksella osoitteessa Opintie 2, 16600 Järvelä.

Kotoutuja saa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kautta Kärkölen sote-keskuksessa, Opintie 1, 16600 Järvelä.

Kärkölen kappeliseurakunta tarjoaa kotoutuja-asiakkaille samat palvelut kuin muullekin väestölle. Kärkölen seurakuntatoimisto sijaitsee osoitteessa Sammalistontie 1, 16600 Järvelä. Diakoniatyö on kirkon antamaa maksutonta ja luottamuksellista apua ja palvelua. Se on henkistä, sielunhoidollista ja aineellista tukea käytännön asioiden hoitamisessa ja kriisitilanteissa, kun ihminen on kohdannut esimerkiksi lomautuksen, työttömyyden, avioeron, päihde- ja mielenterveysongelmia, vaikeita sairauksia, kuoleman läheisyyttä ja surua.

Kärkölen kunta on ollut mukana tilapäistä suojelua saavien kuntamallissa vuosina 2022 – 2023 ja kunta on tuolloin asuttanut noin neljäkymmentä tilapäisen suojelun statuksen saanutta henkilöä. Mikäli vuoden 2022 kaltainen tilanne toistuisi, Kärkölellä on valmius tarvittaessa tukea maahan tulevia henkilöitä asumisjärjestelyissä.

c) Monialainen yhteistyö

Monialaista yhteistyötä tehdään asiakkaan tarpeen mukaisesti. Kaikki monialainen yhteistyö tehdään aina asiakkaan suostumuksella ja yhteydenpidon tiiviys sovitaan asiakkaan tilanteen ja tarpeen mukaan.

Yhteistyökumppanina on Päijät-Hämeen hyvinvointialue, mikäli asiakas tarvitsee sosiaali- tai terveydenhuollon palveluita. Kunnassa on tiedossa yhteydenottokanava, jota käyttämällä asiakaskohtainen monialainen yhteistyö käynnistetään hyvinvointialueen kanssa.

Kansaneläkelaitoksen Kelan kanssa monialainen yhteistyö toteutuu asiakkaan tarpeen mukaisesti. Monialaisessa yhteistyössä kutsutaan asiakkaan tarpeen mukainen Kelan viranomaisen mukaan.

Päijät-Hämeen työllisyysalueen kanssa on rakentumassa monialainen yhteistyömalli, jossa työllisyysalue ottaa maahan muuttaneen työnhakijan kotikunnan edustajan (työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista) mukaan yhteistyöhön matalalla kynnyksellä, jotta asiakkaan integroituminen asuinkuntaansa onnistuisi mahdollisimman hyvin ja jotta asiakkaalle voitaisiin tarjota hänen työllistymistään tukevia palveluita.

Kunnan eri toimialojen välinen monialainen yhteistyö järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisen tahon kanssa. Kunnalla on valmius muodostaa monialainen yhteistyöryhmä.

Monialaista yhteistyötä voidaan tehdä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

3. Kotoutumista tukevat toimenpiteet

Kotoutumista tukevien toimenpiteiden toteutus perustuu maahan muuttaneen kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointiin (laissa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi). Sen pohjalta henkilölle laaditaan yksilöllinen kotoutumissuunnitelma tai tarvittaessa sen monialainen versio.

Maahan muuttaneen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvio sekä kotoutumissuunnitelma tehdään Kärkölän kunnan työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden yksikössä. Palvelutarpeen arvion ja kotoutumissuunnitelman tekee aina virkasuhteessa oleva työntekijä. Kotoutumissuunnitelmaan kirjataan mm. ne palvelut ja koulutukset, joihin asiakas osallistuu oman kotoutumisensa edistämiseksi.

Työnhakijana olevan maahanmuuttajan osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvion ja kotoutumissuunnitelman tekee työvoimaviranomainen eli kärköläläisten osalta Päijät-Hämeen työllisyysalue.

Alla kuvan muodossa tehtävänjakoa kunnan ja työllisyysalueen välillä kotoutumisen tehtävissä.

a) Koulutus ja kieliopinnot

Maahan muuttaneiden kielikoulutuksen Kärkölen kunta ostaa eri palveluntuottajilta. Palveluntuottajina ovat koulutusorganisaatiot mm. Lahden kansanopisto (suomen kieli ja kulttuuri) ja Koulutuskeskus Salpaus (suomen kielen ja kulttuurin perusopinnot) ja Päijät-Hämeen kesäyliopisto. Koulutusorganisaatioiden ja muiden toimijoiden kanssa voidaan järjestää tarvittaessa räätälöityä kielikoulutusta tietyille kohderyhmälle. Kärkölen kunnalla on hyvä valmius tarjota tiloja erilaisten koulutusten tai tapahtumien toteuttamista varten.

Koulutusorganisaatioilla on valmius toteuttaa kielitaidon päättötestausta sekä antaa tukea oppimisvaikeuksissa.

Kunnilla on velvoite olla valmius tarvittaessa tarjota maahan muuttaneille monikielistä yhteiskuntaorientaatiokoulutusta. Yhteiskuntaorientaatio sisältää tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista. Yhteiskuntaorientaatiolla on tarkoitus vahvistaa kotoutuja-asiakkaan arjen kansalaistaitoja ja osallisuutta, ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta, työelämästä sekä omista oikeuksista ja velvollisuuksista. Yhteiskuntaorientaatio tulee toteutua asiakkaan omalla kielellä tai hänen/ryhmän hyvin puhumalla kielellä.

Kärkölen kunta ostaa monikielisen yhteiskuntaorientaatiokoulutuksen asiakkailleen International House Lahdelta tai Riihimäen kaupungilta. Molempien organisaatioiden kanssa on yhteistyö rakentumassa. Sopimus International House Lahden kanssa allekirjoitetaan vielä vuoden 2024 aikana.

Päijät-Hämeen työllisyysalue vastaa työnhakija-asiakkaiden kotoutumis- ja yhteiskuntaorientaatiokoulutusten järjestämisestä.

Kärkölen kunta on järjestänyt oppivelvollisuusikäisille vieraskielisille vuosina 2022 ja 2023 valmistavaa koulutusta ja Kärkölellä on valmius järjestää sitä tarvittaessa jatkossakin.

b) Työllistymisen tukeminen

Työvoimaviranomainen järjestää yhteistyössä yritysten kanssa työkokeilu- ja harjoittelupaikkoja maahanmuuttajille. Lisäksi Päijät-Hämeen työllisyysalue tarjoaa työhönvalmennusta ja mentorointiohjelmia, jotka auttavat maahanmuuttajia löytämään työtä ja sopeutumaan työyhteisöön.

Kunta täydentää työvoimaviranomaisen palveluita järjestämällä itse työllistymistä tukevia palveluita. Kunnan työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut tuottavat työllistymistä tukevaa valmennuspalvelua työvoiman ulkopuolella oleville maahan muuttaneille. Palvelun sisältö rakentuu asiakkaan tarpeen mukaan, mutta se voi olla esimerkiksi työnhakuvalmiuksien tukemista ja muuta valmennusta.

c) Kulttuurinen orientaatio ja osallisuus

Kärkölen kunta on järjestänyt maahan muuttaneille erilaista toimintaa, mm. kielikylypykahvilatoimintaa ja kielikoulutusta. Harrastustoimintaa on tuettu mm. mahdollistamalla määrääjäksi ilmaiset uimahallikäynnit. Maahan muuttaneita kutsutaan kunnan eri tapahtumiin osallistumaan sekä toimijoiksi ja he ovatkin olleet aktiivisesti mukana kunnassa järjestettävissä tapahtumissa esim. kahvilan pitäjinä. Osallistuminen integroi yhteiskuntaan ja vahvistaa kuntalaisen toimijuuden tunnetta.

Kärkölässä yrityssektori on organisoinut yhdessä koulutusorganisaation kanssa suomen kielen koulutusta ukrainankielisille syksyn 2024 aikana. Tässä yhteistyössä kunta on ollut mukana tarjoamalla toiminnalle tilat.

Maahan muuttaneita lapsia ja nuoria osallistuu kunnan tuottamiin nuorisopalveluihin sekä eri tahojen tarjoamaan harrastustoimintaan. Kaikki kunnan palvelut, esimerkiksi kulttuuri-, kirjasto- ja liikuntapalvelut on tarkoitettu kaikille kuntalaisille eli myös maahan muuttaneille. Samoin kunnassa tapahtuva harrastustoiminta on kaikille avointa toimintaa.

Kärkölen kunnassa tunnustetaan hyvien väestösuhteisen luomisen ja vahvistamisen tärkeys. Työ on tässä kohden vielä alussa ja se tulee jatkumaan tulevina vuosina.

d) Ohjaus ja neuvonta

Matalan kynnyksen neuvontaa tarjoaa Kärkölen työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut osoitteessa Opintie 2, 16600 Järvelä.

Lisäksi Kärkölen kunta on International House Lahden yhteistyökumppani, joten kärköläinen maahan muuttanut saa ohjausta ja neuvontaa myös International House Lahdelta. Yhteistyötä tarvitaan erityisesti syvempää asiantuntijuutta vaativissa tilanteissa, esimerkiksi perheenyhdistämisprosesseissa tai työperäisen maahanmuuton erityiskysymyksissä.

International House Lahti tarjoaa neuvonta- ja ohjauspalveluja, jotka ovat saatavilla Lahdesta Palvelutorin tiloissa sekä tarvittaessa myös etänä. Tämä monikanavainen lähestymistapa varmistaa, että apua on helposti saatavilla useista eri paikoista. International House Lahden internetsivuille lisätään ohjaus Kärkölen kunnan sivuille yhteystietoineen.

Newcomer's guide -opas on International House Lahden opas vieraskielisille asukkaille. Tämä on kärköläisten maahanmuuttajien käytettävissä yhteistyösopimuksen perusteella.

4. Seuranta ja arviointi

Kotoutumispalveluiden käyttöä ja -toimenpiteitä seurataan ja arvioidaan. Asiakastapaamisista pystytään keräämään määrällistä dataa palveluittain. Tietoa kerätään systemaattisesti kotoutumisen etenemisestä ja vaikutuksista.

Kärkölen kotoutumispalveluissa otetaan vuoden 2025 tammikuussa käyttöön ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen KEHA-keskuksen tuottama KOTO-AJ -asiakastietojärjestelmä. Asiakastietojärjestelmästä saatavat raportoinnit ovat vielä valmisteilla, mutta järjestelmään on tulossa myös raportointityökalu arvioinnin tueksi.

Asiakaspalautetta kerätään systemaattisesti ja sitä hyödynnetään palveluiden parantamiseksi.

Seuranta ja arviointia varten kehitetään loppuvuoden 2024 aikana mittaristoa yhteistyössä Päijät-Hämeen muiden kuntien kanssa Päijät-Hämeen liiton kokoon kutsumassa työryhmässä.

5. Tiedottaminen ja viestintä

Kärkölen kunta tiedottaa kotoutumishjelmasta ja sen tarjoamista palveluista selkeästi ja helposti saatavilla olevilla materiaaleilla englanniksi, ukrainaksi ja suomeksi kunnan verkkosivuilla (sisältö ja kieliversiot valmistuvat alkuvuonna 2025). Viestinnässä hyödynnetään lisäksi erilaisia kanavia, kuten sosiaalista mediaa, tiedotuslehtisiä sekä järjestöjen ja seurakunnan verkostoja. Tarvittaessa voidaan tehdä myös kohdennettua viestintää postitse.

6. Resurssit ja rahoitus

Maahanmuuttopalveluiden tehtäviin osoitettava henkilöresurssi on kunnan yhteistoimintaprosessin ja talouden tasapainottamisohjelman keskeneräisyyden vuoksi vahvistamatta. Resurssin määrä vahvistuu joulukuussa 2025. Samassa yhteydessä vahvistetaan myös kunnan talousarvio.